

Lassila & Tikanoja Oyj
Pörssitiedote
29.1.2020 klo 08.00

Lassila & Tikanoja Oyj:n tilinpäätöstiedote 1.1. – 31.12.2019

Suluissa olevat luvut viittaavat vastaavaan jaksoon vuotta aiemmin, ellei toisin mainita.

- Vuoden viimeisen neljänneksen liikevaihto oli 198,9 miljoonaa euroa (206,5), liikevoitto oli 8,9 miljoonaa euroa (11,7) ja osakekohtainen tulos 0,16 euroa (0,23).
- Vuoden 2019 liikevaihto oli 784,3 miljoonaa euroa (802,2), liikevoitto oli 45,0 miljoonaa euroa (47,6) ja osakekohtainen tulos 0,90 euroa (0,89).
- Liikevaihdon lasku viimeisellä vuosineljänneksellä ja koko vuoden 2019 osalta johtui L&T Korjausrakentaminen Oy:n myynnistä.
- Liikevoitto laski sekä viimeisellä vuosineljänneksellä että koko vuonna Kiinteistöpalvelut Suomen merkittävästi heikentyneen tuloksen seurauksena.
- Hallituksen ehdotus osingoksi on 0,92 euroa.

Näkymät vuodelle 2020

Vuoden 2020 liikevaihdon arvioidaan olevan vuoden 2019 tasolla, ja liikevoiton arvioidaan kasvavan vuoden 2019 tasosta (40,5 miljoonaa euroa). Vertailukauden liikevoitosta, 45,0 miljoonaa euroa, on vähennetty L&T Korjausrakentaminen Oy:n myynnin vaikutus 4,5 miljoonaa euroa.

TOIMITUSJOHTAJA EERO HAUTANIEMI:

”Vuoden 2019 liikevaihto laski 2,2 % ja liikevoitto 5,5 % vertailukauteen nähden. Liikevaihdon lasku johtui Korjausrakentaminen Oy:n myynnistä ja liikevoiton lasku Kiinteistöpalvelut Suomen selvästi vertailukautta heikommasta tuloksesta

Ympäristöpalveluissa kysyntä säilyi hyvänä ja liikevoitto kasvoi toiminnan tehostamisen ja uusiutuvien energialähteiden parantuneen tuloksen myötä. Teollisuuspalveluissa projektiliiketoiminnan kasvu sekä uudet asiakkuudet teollisuuskohteissa kompensoivat rakennussektorin hiljentymistä. Liikevoittoa kuitenkin rasittivat loppuvuoden teollisuuden asiakkaiden piirissä käydyt työtaistelut ja kysynnän hidastuminen. Kiinteistöpalvelut Suomen kannattavuus jäi merkittävästi vertailukaudesta. Erityisesti kiinteistötekniikan uuden toimintamallin käyttöönottoon liittyvät kustannukset heikensivät koko vuoden liikevoittoa. Liiketoiminnan nettorahavirta oli vahva 94,5 miljoonaa euroa (90,1).

L&T:n strategia päivitettiin syksyllä 2019, jolloin asetimme myös uudet tavoitteet strategiakaudelle 2019-2024. Uusi strategia osuu ajankohtaan, jossa ratkaistavana on isoja yhteiskunnallisia haasteita liittyen ilmastomuutoksen torjuntaan ja neitseellisten luonnonvarojen riittävyyteen. Uusina strategisina tavoitteina seuraamme asiakas- ja henkilöstötyytyväisyyttä, hiilijalanjälkeämme sekä hiilikädenjälkeämme. Kiinnitämme toiminnassamme erityisesti huomiota hiilikädenjälkeemme eli toimintamme positiiviseen ilmastovaikutukseen.

Toteutimme vuonna 2019 rakenteellisia uudistuksia, joiden tavoitteena oli edistää strategian toteutumista ja markkina-aseman vahvistamista ydinliiketoiminnoissa. Luovuimme korjausrakentamiseen ja vahinkosaneeraukseen liittyvästä liiketoiminnasta, ja kiinteistötekniikka integroitiin osaksi Kiinteistöpalveluiden toimialaa. Strategiamme mukaisesti tuleamme yhtiöittämään liiketoimintamme omiksi juridisiksi yhtiöiksi vuoden 2020 aikana.

Vuoden aikana työmme keskiössä olivat yhtiön tuottavuuden sekä asiakas- ja henkilöstökokemuksen parantaminen. Kehitimme uusia kiertotaloutta edistäviä palveluratkaisuja, kuten Merikarvian muovinkierrätyslaitos, tulevaisuuden kasvun varmistamiseksi.

Vuoden 2019 tulos ei ollut tyydyttävä. Kuitenkin vuoden aikana tehdyt muutokset luovat hyvän pohjan uuden strategian toteuttamiselle ja katson luottavaisin mielin vuoteen 2020.”

KONSERNIN LIIKEVAIHTO JA TULOS

Loka-joulukuu

Lassila & Tikanojan viimeisen vuosineljänneksen liikevaihto oli 198,9 miljoonaa euroa (206,5). Liikevoitto oli 8,9 miljoonaa euroa (11,7), mikä oli 4,5 % (5,7) liikevaihdosta. Osakekohtainen tulos oli 0,16 euroa (0,23).

Ympäristöpalveluissa liikevaihto laski ja liikevoitto oli lähes vertailukauden tasolla. Teollisuuspalveluiden liikevaihto kasvoi ja liikevoitto laski. Kiinteistöpalvelut Suomessa ja Kiinteistöpalvelut Ruotsissa liikevaihto ja liikevoitto laskivat edellisvuoden vastaavasta ajanjaksosta.

Vuosi 2019

Vuoden 2019 liikevaihto laski 2,2 % 784,3 miljoonaan euroon (802,2). Liikevoitto oli 45,0 miljoonaa euroa (47,6), mikä oli 5,7 % (5,9) liikevaihdosta. Osakekohtainen tulos oli 0,90 euroa (0,89).

L&T Korjausrakentaminen Oy:n osakkeiden myynnistä kirjattiin 7,0 miljoonan euron myyntivoitto. Muut myynnin vaikutukset huomioon ottaen vaikutus liikevoittoon tilikaudella oli 4,5 miljoonaa euroa.

Avainlukuja

	10-12/2019	10-12/2018	Muutos%	1-12/2019	1-12/2018	Muutos%
Liikevaihto, MEUR	198,9	206,5	-3,7	784,3	802,2	-2,2
Liikevoitto, MEUR	8,9	11,7	-23,3	45,0	47,6	-5,5
Liikevoitto, %	4,5	5,7		5,7	5,9	
EBITDA, MEUR	22,4	22,4	0,5	99,4	90,1	10,4
EBITDA, %	11,3	10,8		12,7	11,2	
Voitto ennen veroja, MEUR	8,2	10,6	-22,6	42,0	42,7	-1,8
Osakekohtainen tulos, EUR	0,16	0,23	-27,1	0,90	0,89	2,0
Liiketoiminnan rahavirta/osake, EUR	0,97	0,96	0,8	2,46	2,35	4,9
EVA, MEUR	2,4	6,1	-60,3	19,8	24,2	-18,2

LIIKEVAIHTO JA LIIKEVOITTO TOIMIALOITTAIN

Ympäristöpalvelut

Loka-joulukuu

Ympäristöpalveluiden viimeisen vuosineljänneksen liikevaihto oli 79,8 miljoonaa euroa (80,3). Liikevoitto pysyi lähes vertailukauden tasolla 8,2 miljoonassa eurossa (8,3).

Liikevaihto laski hieman vertailukaudesta kierrätysraaka-aineiden, kuten kuitujen ja metallien, hintojen laskun seurauksena. Liikevoitto oli lähes vertailukauden tasolla tuotannon tehostamistoimenpiteiden johdosta. Kaupan ja teollisuuden kysyntä säilyi hyvänä.

Vuosi 2019

Ympäristöpalveluiden vuoden 2019 liikevaihto oli 311,2 miljoonaa euroa (309,4). Liikevoitto kasvoi 3,8 % 32,8 miljoonaan euroon (31,6).

Kysyntä säilyi hyvänä etenkin kaupan ja teollisuuden segmenteissä. Kuljettajapula sekä vuoden ensimmäisen neljänneksen haastavat sääolosuhteet nostivat työvoima- ja alihankintakustannuksia. Liikevoitto kasvoi kuitenkin toiminnan tehostamisen sekä uusiutuvien energialähteiden parantuneen tuloksen myötä.

Teollisuuspalvelut**Loka-joulukuu**

Teollisuuspalveluiden viimeisen vuosineljänneksen liikevaihto kasvoi ollen 26,0 miljoonaa euroa (25,2). Liikevoitto laski vertailukaudesta 1,9 miljoonaan euroon (2,6).

Liikevaihto kasvoi projektiliiketoiminnan ja viemärihuollon kasvun myötä. Liikevoiton laskuun vaikuttivat teollisuuden työtaistelutoimenpiteet, vuosihuoltojen siirtyminen sekä markkinatilanteen heikentymisestä johtunut teollisuuden kysynnän lasku.

Vuosi 2019

Teollisuuspalveluiden liikevaihto oli 98,9 miljoonaa euroa (96,5). Liikevoitto oli 9,9 miljoonaa euroa (10,0).

Palveluiden kysyntä oli vahvaa lähes koko vuoden. Loppuvuodesta teollisuuden kysyntään vaikuttivat maailmantalouden epävarmuuden lisääntyminen sekä teollisuuden työtaistelutoimenpiteet. Projektiliiketoiminnan kasvu sekä uudet asiakkuudet teollisuuskohteissa kompensoivat rakennussektorin hiljentymistä. Toimialan kannattavuus säilyi hyvällä tasolla.

Kiinteistöpalvelut Suomi**Loka-joulukuu**

Kiinteistöpalvelut Suomen liikevaihto oli 59,4 miljoonaa euroa (66,4). Liikevaihdon lasku johtui L&T Korjausrakentaminen Oy:n myynnistä.

Liikevoitto oli -1,3 miljoonaa euroa (0,0). Liikevoitto jäi vertailukaudesta kiinteistötekniikan uuden toimintamallin käyttöönotosta sekä vuoden viimeisellä neljänneksellä toteutetun koko toimialan tehostamis- ja uudelleenjärjestelyohjelman kustannuksista johtuen. Siivousliiketoiminta kehittyi myönteisesti uusien asiakkuuksien ja tuottavuuden paranemisen myötä.

Vuosi 2019

Kiinteistöpalvelut Suomen koko vuoden liikevaihto oli 249,1 miljoonaa euroa (269,6). Liikevaihdon lasku johtui L&T Korjausrakentaminen Oy:n myynnistä. Liikevoitto oli -4,1 miljoonaa euroa (5,2) ilman L&T Korjausrakentaminen Oy:n myynnin vaikutusta.

Vertailukautta selvästi heikompaan liikevoittoon vaikuttivat pääasiassa kiinteistötekniikan uuden toimintamallin käyttöönoton kustannukset, kiinteistöhuollon vertailukautta alhaisempi sopimussalkku sekä vuoden viimeisellä neljänneksellä toteutetun tehostamis- ja uudelleenjärjestelyohjelman kustannukset.

Kiinteistöpalvelut Ruotsi**Loka-joulukuu**

Kiinteistöpalvelut Ruotsin viimeisen neljänneksen liikevaihto oli 35,8 miljoonaa euroa (36,6). Liikevoitto oli 0,9 miljoonaa euroa (1,6).

Terveysthuollon ja kuntasektorin säästöt vaikuttivat negatiivisesti osaan Ruotsin kiinteistötekniikan markkinoista. Kiinteistöpalvelut Ruotsissa toteutettiin organisaatiouudistus ja kustannussäästöohjelma vuoden viimeisellä neljänneksellä.

Vuosi 2019

Vuoden 2019 liikevaihto oli 131,8 miljoonaa euroa (134,0). Liikevoitto oli 3,8 miljoonaa euroa (4,2). Ruotsin kruunuissa liikevaihto kasvoi 1,1%.

Ruotsissa kiinteistötekniikan kysyntä kasvoi, mutta työvoiman saatavuusongelmat hidastivat myynnin kasvua. Kiinteistöpalvelut Ruotsissa toteutettiin vuoden viimeisellä neljänneksellä organisaatiouudistus ja kustannussäästöohjelma. Ruotsin kruunuissa Ruotsin kiinteistötekniikan liikevoitto oli vertailukauden tasolla ja siivouksen liikevoitto jäi vertailukaudesta.

RAHOITUS

Vuoden 2019 liiketoiminnan rahavirta oli 94,5 miljoonaa euroa (90,1). Rahavirran käyttöpääomaa vapautui 14,2 miljoonaa euroa (vapautui 9,9 miljoonaa euroa).

IFRS 16 -standardin voimaantulo vuoden 2019 alusta kasvatti taseen korollisia velkoja noin 53,8 miljoonaa euroa. Tämä vaikutti sekä nettovelkaantumis- että omavaraisuusasteen heikentymiseen. Yhtiö antoi erillisen tiedotteen siirtymän vaikutuksista 25.4.2019.

Korollista vierasta pääomaa oli vuoden lopussa 177,4 miljoonaa euroa (152,2). Korolliset nettovelat olivat 135,6 miljoonaa euroa (97,8). Ne nousivat 37,8 miljoonaa euroa vertailukaudesta IFRS 16 -standardin voimaantulon seurauksena. Vuonna 2019 lainoja erääntyi yhteensä 3,9 miljoonaa euroa. Elokuussa 2019 maksettiin etukäteen alun perin vuonna 2020 erääntyvä 25 miljoonan euron pankkilaina. Pitkäaikaisten lainojen keskiporkko ilman IFRS 16 -velkoja korkosuojaukset huomioiden oli 1,3 % (1,2).

Nettorahoituskulut vuonna 2019 olivat -3,0 miljoonaa euroa (-4,5). IFRS 16 -standardin voimaantulo kasvatti rahoituskuluja, ja valuuttakurssimuutokset pienensivät niitä. Nettorahoituskulut olivat 0,4 % (0,6 %) liikevaihdosta.

Omavaraisuusaste oli 35,6 % (38,1) ja nettovelkaantumisaste 66,8 % (46,8). Likvidit varat olivat vuoden lopussa 41,8 miljoonaa euroa (54,3). IFRS 16 -standardin voimaantulo vuoden 2019 alusta heikensi omavaraisuusastetta.

VAROJENJAKO

14.3.2019 pidetty yhtiökokous päätti, että tilikaudelta 2018 vahvistetun taseen perusteella maksetaan osinkoa 0,92 euroa osakkeelta. Osinko, yhteensä 35,3 miljoonaa euroa, maksettiin osakkeenomistajille 25.3.2019.

INVESTOINNIT

Vuoden 2019 investoinnit olivat 46,1 miljoonaa euroa (37,8), ja ne koostuivat pääasiassa kone- ja kalustohankinnoista sekä investoinneista tietojärjestelmiin ja rakennuksiin.

HENKILÖSTÖ

Henkilöstömäärä oli viimeisellä vuosineljänneksellä kokoaikaiseksi muutettuna keskimäärin 7 308 (7 566). Kauden lopussa Lassila & Tikanojan palveluksessa oli koko- ja osa-aikaisia yhteensä 8 207 (8 600) henkilöä. Heistä työskenteli Suomessa 6 479 (6 871) ja muissa maissa 1 728 (1 729) henkilöä.

VOITONJAKOEHDOTUS

Lassila & Tikanoja Oyj:n jakokelpoiset varat tilinpäätöksessä ovat 89 944 979,49 euroa, josta tilikauden voitto on 28 156 635,13 euroa. Yhtiön taloudellisessa tilanteessa ei ole tilikauden päättymisen jälkeen tapahtunut olennaisia muutoksia eikä myöskään OYL 13:2 §:ssä tarkoitettu maksukykyisyydesti vaikuta jakokelpoisten varojen määrään.

Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että osinkoa tilikaudelta 2019 maksetaan 0,92 euroa osakkeelta. Osinko maksetaan osakkeenomistajalle, joka on maksun täsmäytyspäivänä 16.3.2020 merkittynä Euroclear Finland Oy:n pitämään yhtiön osakasluetteloon. Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että osinko maksetaan 23.3.2020.

Maksun täsmäytyspäivänä 16.3.2020 yhtiön hallussa oleville omille osakkeille ei makseta osinkoa.

Varojenjakoehdotuksen tekemispäivänä osinkoon oikeuttavia osakkeita on 38 094 466 kappaletta, joten osingon kokonaismäärä olisi 35 046 908,72 euroa. Osakekohtainen tulos oli 0,90 euroa. Ehdotettu osinko 0,92 euroa on 101,7 % osakekohtaisesta tuloksesta.

Lassila & Tikanojan vuosikertomus, joka sisältää toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen vuodelta 2019, julkaistaan helmikuussa viikolla 8 osoitteessa www.lt.fi/vuosikertomus2019.

OSAKKEET JA OSAKEPÄÄOMA

Vaihto ja kurssi

Yhtiön osakkeen vaihto ilman omia osakkeita Nasdaq Helsinki Oy:ssä oli vuonna 2019 8 172 082 kappaletta, mikä on 21,3 % (13,0) ulkona olevien osakkeiden keskimääräisestä lukumäärästä. Vaihdon arvo oli 122,3 miljoonaa euroa (83,8). Korkein hinta oli 16,40 euroa ja alin 12,92 euroa. Päätöskurssi oli 15,74 euroa. Yhtiön osakekannan markkina-arvo ilman yhtiön hallussa olevia omia osakkeita oli kauden lopussa 599,6 miljoonaa euroa (574,6).

Omat osakkeet

Yhtiön hallussa oli katsauskauden lopussa 704 408 omaa osaketta, jotka edustavat 1,8 % kaikista osakkeista ja äänistä.

Osakepääoma ja osakkeiden lukumäärä

Yhtiön rekisteröity osakepääoma on 19 399 437 euroa ja ulkona olevien osakkeiden lukumäärä 38 094 466 osaketta. Osakkeiden keskimääräinen lukumäärä ilman yhtiön hallussa olevia osakkeita oli 38 354 267 osaketta.

Osakkeenomistajat

Yhtiöllä oli kauden lopussa 15 524 (13 207) osakkeenomistajaa. Hallintarekisteröidyn omistuksen osuus oli 12,0 % (19,5) osakekannasta.

Hallituksen valtuutukset

Lassila & Tikanoja Oyj:n 14.3.2019 pidetty varsinainen yhtiökokous päätti hallituksen valtuuttamisesta yhtiön omien osakkeiden hankkimiseen yhtiön vapaalla omalla pääomalla. Lisäksi yhtiökokous päätti hallituksen valtuuttamisesta päättämään osakekannasta sekä osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antamisesta.

Hallitus on valtuutettu hankkimaan enintään 2 000 000 kappaletta (5,2 % koko osakemäärästä) yhtiön omia osakkeita. Hankkimisvaltuutus on voimassa 18 kuukautta.

Hallitus on valtuutettu päättämään uusien tai yhtiön hallussa mahdollisesti olevien osakkeiden annista osakeannilla ja/tai optio-oikeuksien tai muiden osakeyhtiölain 10 luvun 1 §:ssä tarkoitettujen osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antamisesta siten, että valtuutuksen nojalla voidaan antaa ja/tai luovuttaa yhteensä enintään 2 000 000 osaketta, joka on 5,2 % koko osakemäärästä. Valtuutus on voimassa 18 kuukautta.

YHTIÖKOKOUKSEN PÄÄTÖKSET

14.3.2019 pidetty varsinainen yhtiökokous vahvisti tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen vuodelta 2018 ja myönsi vastuuvapauden yhtiön hallitukselle ja toimitusjohtajalle.

Yhtiökokous päätti, että tilikaudelta 2018 vahvistettavan taseen perusteella maksetaan osinkoa 0,92 euroa osakkeelta, yhteensä 35,3 miljoonaa euroa. Osingon maksupäiväksi päätettiin 25.3.2019.

Yhtiökokous vahvisti hallituksen jäsenten lukumääräksi kuusi. Hallitukseen valittiin uudelleen seuraavan yhtiökokouksen loppuun saakka Heikki Bergholm, Teemu Kangas-Kärki, Laura Lares, Sakari Lassila, Miikka Maijala ja Laura Tarkka.

Tilintarkastajaksi valittiin KPMG Oy Ab, KHT-yhteisö, joka ilmoitti nimeävänsä KHT Leenakaisa Winbergin yhtiön päävastuulliseksi tilintarkastajaksi.

Yhtiökokous päätti muuttaa yhtiöjärjestyistä 6 §:n, 13 §, 4 §:n ja 12 §:n osalta. Yhtiöjärjestyksen 6 § kuuluu yhtiöjärjestyksensä jälkeen seuraavasti: *”Yhtiön tilintarkastajaksi on valittava tilintarkastusyhteisö, jonka nimeämän päävastuullisen tilintarkastajan tulee olla KHT-tilintarkastaja. Tilintarkastajan toimikausi on yhtiön tilikausi ja tilintarkastajan tehtävät päättyvät vaalia seuraavan ensimmäisen varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä.”* Varsinaisen yhtiökokouksen käsittelemiä asioita koskevan 13 §:n kohta 9 muutettiin samalla vastaamaan 6 §:n uutta sanamuotoa. Lisäksi yhtiöjärjestyksen 4 §:ää muokattiin siten, että siitä poistettiin seuraava hallituksen jäsenen yläikärajaa koskeva määräys: *”Hallituksen jäseneksi ei voida valita henkilöä, joka on täyttänyt 70 vuotta”* ja 12 §:ää muokattiin siten, että siitä poistettiin seuraava äänileikkuria koskeva määräys: *”Yhtiökokouksessa älköön kukaan osakkeenomistaja äänestäkö enemmällä kuin viidennellä osalla (1/5) yhtiökokouksessa edustetuista osakkeista.”*

Varsinaisen yhtiökokouksen päätöksistä on kerrottu tarkemmin pörssitiedotteella 14.3.2019.

HALLITUS

Lassila & Tikanoja Oyj:n hallituksen jäsenet ovat Heikki Bergholm, Teemu Kangas-Kärki, Laura Lares, Sakari Lassila, Miikka Maijala ja Laura Tarkka. Yhtiökokouksen jälkeen pitämässään järjestäytymiskokouksessa hallitus valitsi puheenjohtajaksi Heikki Bergholmin ja varapuheenjohtajaksi Sakari Lassilan.

Tarkastusvaliokunnan puheenjohtajaksi valittiin Sakari Lassila ja jäseniksi Teemu Kangas-Kärki ja Laura Tarkka. Henkilöstövaliokunnan puheenjohtajaksi valittiin Heikki Bergholm ja jäseniksi Laura Lares ja Miikka Maijala.

PÄIVITETTY STRATEGIA JA PITKÄN AIKAVÄLIN TALOUDELLISET TAVOITTEET

Lassila & Tikanoja Oyj:n hallitus hyväksyi lokakuussa yhtiön päivitetyn strategian ja tavoitteet strategiakaudelle 2019-2024. Uusi strategia osuu ajankohtaan, jossa ratkaistavana on isoja kysymyksiä ilmastonmuutoksen torjumiseen ja yhteiskuntavastuuseen liittyen. Strategialla *Luomme enemmän arvoa kiertotaloudella* Lassila & Tikanoja on ratkaisemassa näitä kysymyksiä.

Yhtiön strategia on tukea asiakkaiden vastuullisuutta, luoda erinomaisia asiakaskokemuksia ja kehittää alan parhaita palveluita. Yhtiö tuo kiertotalouteen uusia ratkaisuja, joilla torjutaan ilmastonmuutosta, ja sosiaalista vastuuta edistetään yhteiskunnassa työllistämisen kautta. Yhtiö pyrkii nopeaan kasvuun

kestävää kehitystä edistävässä liiketoiminnoissa ainutlaatuisella kiertotalousosaamisella. Yhtiö tavoittelee orgaanista kasvua sekä investoi tulevaisuuden markkinoihin.

Taloudelliset tavoitteet:

Mittari	Tavoite
Liikevaihdon kasvu, %	5 %
Sijoitetun pääoman tuotto, %	15 %
Velkaantuneisuus, %	Alle 125 %

Taloudellisten tavoitteiden rinnalle nostetaan myös seuraavat pitkän aikavälin vastuullisuus- ja sidosryhmätavoitteet:

Mittari	Tavoite
Palveluiden suosittelu, NPS	> 25
Henkilöstön suosittelu, %	> 80 %
Hiilijalanjälki	-50 % vuoteen 2030 mennessä suhteessa vuoteen 2018
Hiilikädenjälki	Kasvaa orgaanista liikevaihtoa nopeammin

Pitkän aikavälin vastuullisuus- ja sidosryhmätavoitteiden toteutumista seurataan vuodesta 2020 lähtien osana yhtiön vuosiraportointia.

Lassila & Tikanoja ei pidä pitkän aikavälin taloudellisia tavoitteita markkinaohjeistuksena yhdellekään vuodelle.

KATSAUSKAUDEN KESKEISET TAPAHTUMAT

26.2. yhtiö kertoi selkeyttävänsä segmenttirakennettaan 1.1.2019 alkaen. Uudessa rakenteessa Lassila & Tikanojalla on neljä raportointisegmenttiä – Ympäristöpalvelut, Teollisuuspalvelut, Kiinteistöpalvelut Suomi ja Kiinteistöpalvelut Ruotsi. Yhtiö kertoi myös muutoksista johtoryhmässä: Kiinteistöpalvelut Suomen toimialajohtajaksi nimitettiin 26.2.2019 alkaen Tuomas Mäkipeska. Ruotsin Kiinteistöpalveluiden toimialajohtajaksi ja konsernin johtoryhmän jäseneksi nimitettiin Erik Sundström. Konsernin vt. talousjohtajaksi ja johtoryhmän jäseneksi nimitettiin Juha Jaatinen. Konsernin lakiasianjohtaja Sirpa Huopalainen nimitettiin johtoryhmän jäseneksi. Kiinteistöpalvelut-toimialaa johtanut Tutu Wegelius-Lehtosen kerrottiin jättäneen yhtiön 25.2.2019.

15.4. yhtiö tiedotti, että se on päättänyt luopua L&T Korjausrakentaminen Oy:n omistuksesta. Vahinkosaneeraukseen ja korjausrakentamiseen keskittyvän tytäryhtiön uusi omistaja on Recover Nordic Group. Kauppasopimus allekirjoitettiin 12.4.2019.

25.4. yhtiö julkaisi uuden toimialajaon mukaiset vertailukelpoiset tiedot tilikaudelta 2018 sekä IFRS 16:n käyttöönoton vaikutuksilla oikaistun avaavan taseen.

13.5. yhtiö kertoi henkilöstöjohtaja ja johtoryhmän jäsen Kirsi Materon irtisanoutuneen yhtiön palveluksesta ja siirtyvän syksyn aikana uusiin haasteisiin talon ulkopuolelle. Uuden henkilöstöjohtajan aloittamiseen saakka tehtävää hoitaa oman toimensa ohella yhtiön yhteiskuntasuhdejohtaja Jorma Mikkonen.

12.7. yhtiö julkaisi tulosvaroituksen ja kertoi alentavansa arviotaan vuoden 2019 näkymistä. Vuoden 2019 liikevaihdon odotetaan olevan vuoden 2018 tasolla ja liikevoiton odotetaan jäävän vuoden 2018 tasosta. Näkymässä ei huomioida L&T Korjausrakentaminen Oy:n myynnin vaikutusta.

26.7. Lassila & Tikanojan talousjohtajaksi ja johtoryhmän jäseneksi nimitettiin 1.8.2019 alkaen KTM Valtteri Palin. Yhtiön väliaikaisena talousjohtajana toiminut Juha Jaatinen jätti yhtiön suunnitelma mukaisesti 31.7.2019.

10.9. yhtiön hallitus päätti aloittaa omien osakkeiden hankinnan varsinaisen yhtiökokouksen 14.3.2019 antaman valtuutuksen perusteella. Hankittavien osakkeiden enimmäismäärä on 600 000 kappaletta, joka vastaa noin 1,5 prosenttia kaikista yhtiön liikkeelle laskemista osakkeista. Osakkeiden hankintaan käytetään enintään 9 miljoonaa euroa.

1.10. yhtiö kertoi nimittävänsä henkilöstöjohtajaksi ja johtoryhmän jäseneksi OTK, varatuomari Hilppa Rautpalon

24.10. yhtiö kertoi hallituksen hyväksyneen yhtiön päivitetyn strategian ja tavoitteet strategiakaudelle 2019-2024. Taloudellisten tavoitteiden rinnalle nostettiin myös pitkän aikavälin vastuullisuus- ja sidosryhmätavoitteet, joita seurataan vuodesta 2020 lähtien osana yhtiön vuosiraportointia.

KATSAUSKAUDEN JÄLKEISET TAPAHTUMAT

Yhtiön johdolla ei ole tiedossa sellaisia olennaisia katsauskauden jälkeisiä tapahtumia, jotka olisivat vaikuttaneet tilinpäätöstiedotteen laadintaan.

LÄHIAIKOJEN RISKIT JA EPÄVARMUUSTEKIJÄT

Työvoiman saatavuushaasteet voivat nostaa tuotantokustannuksia ja hidastaa liikevaihdon kasvua.

Teollisuuden työmarkkinahäiriöillä voi olla vaikutusta Lassila & Tikanojan liikevaihtoon ja kannattavuuteen.

Rakennusteollisuuden volyymin lasku ja investointien kasvun hidastuminen voivat vaikuttaa negatiivisesti yhtiön liiketoimintoihin ja liiketoiminnan kasvuun sekä johtaa kannattavuuden heikkenemiseen. Lisäksi päästöoikeuksien, uusiorkaaka-aineiden tai öljytuotteiden markkinahintojen kehitys voivat vaikuttaa negatiivisesti yhtiön toimintaympäristöön.

Uuteen toiminnanohjausjärjestelmään liittyvän toimintamallin vakiinnuttamisesta johtuvat väliaikaiset ylimääräiset kustannukset voivat heikentää yhtiön tulosta.

Lisätietoja Lassila & Tikanojan riskeistä ja riskienhallinnasta esitetään vuoden 2019 vuosikertomuksessa sekä hallituksen toimintakertomuksessa ja konsernitilinpäätöksessä.

Näkymät vuodelle 2020

Vuoden 2020 liikevaihdon arvioidaan olevan vuoden 2019 tasolla, ja liikevoiton arvioidaan kasvavan vuoden 2019 tasosta (40,5 miljoonaa euroa). Vertailukauden liikevoitosta, 45,0 miljoonaa euroa, on vähennetty L&T Korjausrakentaminen Oy:n myynnin vaikutus 4,5 miljoonaa euroa.

TUNNUSLUVUT

	10-12/2019	10-12/2018	1-12/2019	1-12/2018
Osakekohtainen tulos, EUR	0,16	0,23	0,90	0,89
Laimennettu osakekohtainen tulos, EUR	0,16	0,23	0,90	0,89
Liiketoiminnan rahavirta/osake, EUR	0,97	0,96	2,46	2,35
EVA, MEUR *	2,4	6,1	19,8	24,2
Bruttoinvestoinnit, MEUR	12,9	16,2	46,1	37,8
Poistot ja arvonalentumiset, MEUR	13,5	10,7	54,4	42,5
Oma pääoma/osake, EUR			5,33	5,44
Osinko/osake, EUR **			0,92	0,92
Osinko/tulos, %			101,7	103,7
Efektiiivinen osinkotuotto, %			5,8	6,1
Hinta/voittosuhte (P/E)			17,4	16,9
Oman pääoman tuotto, %			16,8	16,1
Sijoitettu pääoma, MEUR			380,5	361,1
Sijoitetun pääoman tuotto, %			12,4	12,8
Omavaraisuusaste, %			35,6	38,1
Nettovelkaantumisaste, %			66,8	46,8
Korolliset nettovelat, MEUR			135,6	97,8
Henkilöstö kokoaikaiseksi muutettuna keskimäärin			7 308	7 566
Henkilöstö, koko- ja osa-aikaiset yhteensä kauden lopussa			8 207	8 600
Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä, 1000 kpl				
keskimäärin kauden aikana			38 354	38 405
kauden lopussa			38 094	38 406
keskimäärin kauden aikana, laimennettu			38 368	38 419

* EVA = liikevoitto - sijoitetulle pääomalle (vuosineljännesten keskiarvo) laskettu kustannus. WACC: 2019 6,55 %, 2018 6,60 %

** 2019 Hallituksen esitys

KONSERNIN TULOSLASKELMA

MEUR	10-12/2019	10-12/2018	1-12/2019	1-12/2018
Liikevaihto	198,9	206,5	784,3	802,2
Liiketoiminnan muut tuotot	1,2	1,2	10,6	5,2
Varaston muutos	-0,3	-1,0	0,3	-2,4
Materiaalit ja palvelut	-69,6	-73,3	-270,4	-282,0
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	-81,6	-80,8	-327,1	-324,2
Liiketoiminnan muut kulut	-26,1	-30,3	-98,3	-108,7
Poistot ja arvonalentumiset	-13,5	-10,7	-54,4	-42,5
Liikevoitto	8,9	11,7	45,0	47,6
Rahoitustuotot ja -kulut	-0,7	-1,0	-3,0	-4,5
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	0,0	0,0	0,0	-0,4
Voitto ennen veroja	8,2	10,6	42,0	42,7
Tuloverot	-2,0	-2,0	-7,3	-8,7
Tilikauden voitto	6,2	8,7	34,7	34,1
Tilikauden voiton jakautuminen:				
Emoyhtiön omistajille	6,2	8,7	34,7	34,1
Määräysvallattomille omistajille	0,0	0,0	0,0	0,0
Emoyhtiön omistajille kuuluvasta voitosta laskettu osakekohtainen tulos:				
Osakekohtainen tulos, EUR	0,16	0,23	0,90	0,89
Laimennettu osakekohtainen tulos, EUR	0,16	0,23	0,90	0,89

KONSERNIN LAAJA TULOSLASKELMA

MEUR	10-12/2019	10-12/2018	1-12/2019	1-12/2018
Tilikauden voitto	6,2	8,7	34,7	34,1
Erät, joita ei siirretä myöhemmin tulosvaikutteiseksi				
Etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvat erät	0,0	0,0	0,0	0,0
Erät, joita ei siirretä myöhemmin tulosvaikutteiseksi, yhteensä	0,0	0,0	0,0	0,0
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteiseksi				
Suojausrahasto, käyvän arvon muutos	0,1	-0,2	-0,3	-0,2
Muuntoerot	1,8	0,3	-0,6	-3,4
Muuntoerot määräysvallattomille omistajille	0,0	0,0	0,0	0,0
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteiseksi, yhteensä	1,9	0,1	-0,9	-3,6
Tilikauden laaja tulos, verojen jälkeen	8,1	8,8	33,8	30,4
Tilikauden laajan tuloksen jakautuminen				
Emoyhtiön omistajille	8,1	8,8	33,8	30,4
Määräysvallattomille omistajille	0,0	0,0	0,0	0,0

KONSERNITASE

MEUR	12/2019	12/2018
VARAT		
Pitkäaikaiset varat		
Aineettomat hyödykkeet		
Liikearvo	151,9	151,5
Hankittu sopimuskanta	16,4	19,2
Kilpailukieltosopimukset	0,0	0,0
Muut aineettomat hyödykkeet yrityskaupoista	0,4	0,5
Muut aineettomat hyödykkeet *)	19,3	22,3
	188,0	193,5
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet *)		
Maa-alueet	5,8	5,1
Rakennukset ja rakennelmat	34,4	34,1
Koneet ja kalusto	85,1	110,7
Muut aineelliset hyödykkeet	0,1	0,1
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	4,2	5,2
Käyttöoikeusomaisuuserä	77,2	-
	206,7	155,2
Muut pitkäaikaiset varat *)		
Rahoitusleasingsaamiset	0,0	0,1
Laskennalliset verosaamiset	4,6	4,4
Muut saamiset	1,4	1,8
	6,0	6,3
Pitkäaikaiset varat yhteensä	400,7	355,0
Lyhytaikaiset varat		
Vaihto-omaisuus	21,5	21,0
Myyntisaamiset *)	84,2	87,1
Sopimukseen perustuvat omaisuuserät	22,0	31,9
Muut saamiset *)	13,4	12,0
Rahavarat	41,8	54,3
Lyhytaikaiset varat yhteensä	182,9	206,3
Varat yhteensä	583,6	561,3

KONSERNITASE

MEUR	12/2019	12/2018
OMA PÄÄOMA JA VELAT		
Oma pääoma		
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma		
Osakepääoma	19,4	19,4
Muut rahastot	-10,4	-9,5
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	0,6	0,6
Kertyneet voittovarot *)	158,6	164,2
Tilikauden voitto	34,7	34,1
	202,8	208,8
Määräysvallattomien omistajien osuus	0,2	0,2
Oma pääoma yhteensä	203,0	208,9
Velat		
Pitkäaikaiset velat		
Laskennalliset verovelat	29,2	29,3
Eläkevelvoitteet	1,3	1,4
Varaukset	5,4	4,6
Rahoitusvelat	161,6	144,8
Muut velat	0,3	0,5
	197,8	180,6
Lyhytaikaiset velat		
Rahoitusvelat	15,8	7,4
Ostovelat ja muut velat	165,3	162,4
Varaukset *)	1,7	2,0
	182,8	171,8
Velat yhteensä	380,6	352,4
Oma pääoma ja velat yhteensä	583,6	561,3

*) Vertailukauden tasearvoja on oikaistu aikaisempia kausia koskevista virheistä johtuen. Asiasta on kerrottu tarkemmin laatimisperiaatteiden kappaleessa Aikaisempia kausia koskevien virheiden korjaus.

LASSILA & TIKANOJA**KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA**

MEUR	1-12/2019	1-12/2018
Liiketoiminnan rahavirta		
Tilikauden voitto	34,7	34,1
Liiketoiminnan rahavirran oikaisut		
Verot	7,3	8,7
Poistot ja arvonalentumiset	54,4	42,5
Rahoitustuotot ja -kulut	3,0	4,5
Osakkeiden myyntivoitto	-7,0	-
Muut	0,6	0,0
Rahavirta ennen käyttö pääoman muutosta	93,0	89,6
Käyttöpääoman muutos		
Myyntisaamisten ja muiden saamisten muutos	7,3	1,5
Vaihto-omaisuuden muutos	-0,5	3,0
Ostovelkojen ja muiden velkojen muutos	7,4	5,4
Käyttöpääoman muutos	14,2	9,9
Maksetut korot	-3,9	-3,4
Saadut korot	0,2	0,4
Maksetut verot	-9,1	-6,4
Liiketoiminnan nettorahavirta	94,5	90,1
Investointien rahavirta		
Hankitut tytäryritykset ja liiketoiminnat vähennettynä hankintahetken rahavaroilla/ kauppahinnan oikaisu	-0,4	1,2
Myydyt konserniyritykset ja liiketoiminnat vähennettynä myyntihetken rahavaroilla	11,8	-
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin käyttöomaisuushyödykkeisiin	-37,6	-29,0
Aineellisten ja aineettomien käyttöomaisuushyödykkeiden myynnit	0,7	2,2
Investoinnit osakkuusyrityksiin	0,0	0,0
Muiden pitkäaikaisten saamisten ja sijoitusten muutos	0,4	0,8
Investointien nettorahavirta	-25,1	-24,7
Rahoituksen rahavirta		
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-	-22,6
Pitkäaikaisten lainojen nostot	-	49,6
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	-28,8	-47,7
Vuokrasopimusvelkojen lyhennys	-13,3	-2,9
Maksetut osingot	-35,3	-35,3
Omien osakkeiden hankinta	-4,5	-
Rahoituksen nettorahavirta	-81,9	-58,9
Likvidien varojen nettomuutos	-12,5	6,6
Likvidit varat tilikauden alussa	54,3	48,1
Valuuttakurssien muutosten vaikutus	0,0	-0,3
Likvidit varat taseessa tilikauden lopussa	41,8	54,3

LASKELMA KONSERNIN OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSISTA

MEUR	Osake- pääoma	Muunto-erot	Suojaus- rahasto	Sijoitetun vapaan pääoman rahasto	Kertyneet voittovarot	Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma	Määräys- vallat-tomien omistajien osuus	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2018	19,4	-5,7	-0,2	0,6	202,8	216,9	0,2	217,1
Aikaisempia tilikausia koskeva oikaisu *)					-3,4	-3,4		-3,4
Oikaistu oma pääoma 1.1.2018	19,4	-5,7	-0,2	0,6	199,4	213,4	0,2	213,6
Laaja tulos								
Katsauskauden tulos					34,1	34,1	0,0	34,1
Muut laajan tuloksen erät		-3,4	-0,2	0,0	0,0	-3,6	0,0	-3,7
Laaja tulos yhteensä		-3,4	-0,2		34,0	30,4	0,0	30,4
Liiketoimet omistajien kanssa								
Osakeperusteiset etuudet				0,0	0,2	0,2		0,2
Maksetut osingot					-35,3	-35,3		-35,3
Palautuneet osingot					0,0	0,0		0,0
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä				0,0	-35,2	-35,1		-35,1
Muut muutokset					0,0	0,0		0,0
Oma pääoma 31.12.2018	19,4	-9,1	-0,4	0,6	198,3	208,8	0,2	208,9
Laaja tulos								
Katsauskauden tulos					34,7	34,7	0,0	34,7
Muut laajan tuloksen erät		-0,6	-0,3		0,0	-0,9	0,0	-0,9
Laaja tulos yhteensä		-0,6	-0,3		34,7	33,8	0,0	33,8
Liiketoimet omistajien kanssa								
Osakeperusteiset etuudet				0,0	0,1	0,1		0,1
Maksetut osingot					-35,3	-35,3		-35,3
Palautuneet osingot					0,0	0,0		0,0
Omien osakkeiden hankinta					-4,5	-4,5		-4,5
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä				0,0	-39,7	-39,6		-39,6
Muut muutokset					-0,1	-0,1		-0,1
Oma pääoma 31.12.2019	19,4	-9,7	-0,7	0,6	193,2	202,8	0,2	203,0

*) Vertailukauden tasearvoja on oikaistu aikaisempia kausia koskevista virheistä johtuen. Asiasta on kerrottu tarkemmin laatimisperiaatteiden kappaleessa Aikaisempia kausia koskevien virheiden korjaus.

LAATIMISPERIAATTEET

Tämä tilinpäätöstiedote on laadittu IAS 34, Osavuositarkastukset -standardin mukaisesti.

Tilinpäätöstiedotteen laatimisessa on noudatettu 31.12.2018 voimassaolevia IFRS-standardeja ja -tulkintoja sekä 1.1.2019 voimaan tulleita uusia ja muutettuja säännöksiä.

Tarkempaa tietoa laskentaperiaatteista löytyy Lassila & Tikanoja Oyj:n konsernitilinpäätöksestä 31.12.2019.

Raportoitavat vaihtoehtoiset tunnusluvut ovat EVA, liiketoiminnan rahavirta/osake ja EBITDA. Yhtiö raportoi 1.1.2019 alkaen EBITDA tunnuslukua. Tunnusluku kuvaa liiketoiminnan kannattavuutta ottamatta kantaa kasvuun tai liiketoiminnan ylläpitämiseen vaadittaviin investointeihin, joilla ei ole kassavirtavaikutusta. Oikaistun liikevoiton raportointi on lopetettu koska tällä ei ole merkittävää eroa liikevoittoon.

Tunnuslukujen laskentakaavat ovat tilinpäätöstiedotteen lopussa.

Tilinpäätöstiedotteessa esitettäviä tietoja ei ole tilintarkastettu.

Segmenttiraportoinnin muutokset

Lassila & Tikanoja Oyj tiedotti 26.2.2019 muutoksesta segmenttiraportoinnissa 1.1.2019 alkaen. Uudessa rakenteessa Lassila & Tikanojalla on neljä raportointisegmenttiä – Ympäristöpalvelut, Teollisuuspalvelut, Kiinteistöpalvelut Suomi ja Kiinteistöpalvelut Ruotsi. Muutoksen avulla pyritään hyödyntämään paremmin materiaalivirtoihin perustuvien liiketoimintojen keskinäiset synergiat sekä kiinteistöihin liittyvien liiketoimintojen keskinäiset synergiat ja kasvumahdollisuudet maakohtaisesti. Suomen osalta nykyiseen Kiinteistöpalvelut-segmenttiin liitetään Suomen kiinteistötekniiset palvelut. Ruotsin kiinteistötekniikkaliiketoiminta ja siivousliiketoiminta yhdistetään omaksi raportointisegmentiksi. Uusiutuvat Energialähteet yhdistetään Ympäristöpalvelut-segmenttiin. Vertailukelpoiset tiedot vuodelta 2018 julkaistiin erillisellä tiedotteella 25.4.2019.

Aikaisempia kausia koskevien virheiden korjaus

Yhtiössä on tilikaudella arvioitu taloushallinnon prosesseja ja havaittu prosessien toimivuudessa tiettyjä kehityskohteita, joiden osalta on tehty korjaavia toimenpiteitä. Samassa yhteydessä on todettu eräiden tase-erien arvostukseen liittyen seikkoja, joiden olisi johdon näkemyksen mukaan tullut vaikuttaa kyseisten tase-erien arvostukseen jo tilinpäätöksessä esitettäviä kausia edeltävillä kausilla. Konsernin johto on todennut, että näiden erien osalta täyttyy IAS 8.5 kohtaan sisältyvä Aikaisempaa kausia koskevien virheiden määritelmä ja tämän johdosta johto on päättänyt esittää kyseisten tase-erien arvostukseen liittyvät oikaistut virheen korjauksena oikaisemalla aikaisimman esitettävän kauden varojen, velkojen ja oman pääoman alkusaldoja.

Virheen korjauksiin sisältyy pitkäaikaisiin omaisuuseriin kirjattuja arvonalentumisia yhteensä 1,8 miljoonaa euroa, epävarmoihin myyntisaamisiin ja ennakkomaksuihin liittyviä varauksia yhteensä 1,2 miljoonaa euroa sekä tapaturmien korvausmaksuihin liittyvä varaus 1,3 miljoonaa euroa. Lisäksi virheen korjauksiin liittyen on kirjattu pitkäaikaisiin varoihin laskennallinen verosaatava 0,9 miljoonaa euroa. Nettovaikutus oman pääoman alkusaldoon per 1.1.2018 oli siten 3,4 miljoonaa euroa. Tunnusluvut ja tiedotteen taulukot on näiltä osin oikaistu vertailuvuodelta 2018.

Uusien ja uudistettujen standardien käyttöönotto: IFRS 16 Vuokrasopimukset

IFRS 16 Vuokrasopimukset -standardi astui voimaan 1.1.2019. Standardi sisältää periaatteet vuokrasopimusten kirjaamiselle, arvostamiselle, esittämistavalle ja annettaville tilinpäätöstiedoille. Uusi standardi korvaa IAS 17 -standardin ja siihen liittyvät tulkinnat. L&T soveltaa IFRS 16 -standardia käyttäen yksinkertaistettua siirtymämenetelmää, jossa käyttöönoton kumulatiivinen vaikutus esitetään 1.1.2019 avaavassa taseessa ja käyttöönottoa edeltävän vuoden vertailulukuja ei oikaista. Vuokralle antajien kirjanpitokäsittely on säilynyt suurelta osin vanhan IAS 17 -standardin mukaisena.

L&T on antanut 25.4.2019 erillisen pörssitiedotteen siirtymän vaikutuksista avaavaan taseeseen sisältäen kuvauksen käytetyistä helpotuksista ja laadinta- ja laskentaperiaatteista. Tiedote sisältää tärkeimmät laadintaperiaatteet ja siirtymän aiheuttamat muutokset L&T:n raportointiin.

Käyttöönoton seurauksena kirjattiin 1.1.2019 taseen varoihin käyttöoikeusomaisuuseriin ja velkoihin vuokrasopimusvelaksi 53,8 miljoonaa euroa. Vuoden 2019 alusta alkaen vuokratulujen sijaan tuloslaskelmaan kirjataan käyttöoikeusomaisuuserästä aiheutuva poisto, joka vaikuttaa liikevoittoon ja vuokrasopimusvelasta aiheutuva korkokulu, joka kasvattaa rahoituskulujen määrää. Muutoksen johdosta L&T:n liikevoitto paranee.

IFRS 16-standardin käyttöönotto muuttaa myös kassavirran esittämistä, sillä aikaisemmin vuokranmaksut sisältyivät kokonaisuudessaan liiketoiminnan rahavirtaan ja jatkossa liiketoiminnan rahavirrassa esitetään vain vuokrasopimukseen liittyvät korot. Loppuosa vuokranmaksusta merkitään taseeseen kirjattujen vuokrasopimusten osalta vuokravelan maksuksi, jotka esitetään lainan lyhennyksinä rahoituksen kassavirtaa. Vertailutietoja ei ole oikaistu myöskään kassavirran osalta.

Yksinkertaistetun käyttöönoton mukaisesti vuoden 2018 vertailutietoja ei ole oikaistu. Vertailutietojen laskentaperiaatteet noudattavat IAS 17 Vuokrasopimukset-standardin mukaisia laadintaperiaatteita. Periaatteet on esitetty L&T:n vuoden 2018 tilinpäätöksessä.

SEGMENTTITIEDOT

LIIKEVAIHTO

MEUR	10-12/2019			10-12/2018			Liikevaihto yhteensä, muutos %
	Ulkoinen	Toimi-alojen välinen	Yhteensä	Ulkoinen	Toimi-alojen välinen	Yhteensä	
Ympäristöpalvelut	79,0	0,7	79,8	79,6	0,7	80,3	-0,6
Teollisuuspalvelut	25,3	0,7	26,0	24,5	0,7	25,2	3,0
Kiinteistöpalvelut Suomi	58,8	0,6	59,4	65,8	0,6	66,4	-10,6
Kiinteistöpalvelut Ruotsi	35,8	0,0	35,8	36,6	0,0	36,6	-2,4
Eliminoinnit		-2,0	-2,0		-2,1	-2,1	
Yhteensä	198,9		198,9	206,5		206,5	-3,7

MEUR	1-12/2019			1-12/2018			Liikevaihto yhteensä, muutos %
	Ulkoinen	Toimi-alojen välinen	Yhteensä	Ulkoinen	Toimi-alojen välinen	Yhteensä	
Ympäristöpalvelut	309,4	1,8	311,2	307,5	1,9	309,4	0,6
Teollisuuspalvelut	96,7	2,1	98,9	93,7	2,9	96,5	2,4
Kiinteistöpalvelut Suomi	246,4	2,7	249,1	267,0	2,6	269,6	-7,6
Kiinteistöpalvelut Ruotsi	131,8	0,0	131,8	134,0	0,0	134,0	-1,7
Eliminoinnit		-6,7	-6,7		-7,3	-7,3	
Yhteensä	784,3		784,3	802,2		802,2	-2,2

LIIKEVOITTO

MEUR	10-12/2019		10-12/2018		1-12/2019		1-12/2018	
	%	%	%	%	%	%	%	
Ympäristöpalvelut	8,2	10,3	8,3	10,4	32,8	10,5	31,6	10,2
Teollisuuspalvelut	1,9	7,3	2,6	10,4	9,9	10,1	10,0	10,4
Kiinteistöpalvelut Suomi	-1,3	-2,3	0,0	0,0	-4,1	-1,6	5,2	1,9
Kiinteistöpalvelut Ruotsi	0,9	2,6	1,6	4,3	3,8	2,9	4,2	3,1
Konsernihallinto ja muut *)	-0,8		-0,9		2,5		-3,5	
Yhteensä	8,9	4,5	11,7	5,7	45,0	5,7	47,6	5,9

EBITDA

MEUR	10-12/2019		10-12/2018		1-12/2019		1-12/2018	
	%	%	%	%	%	%	%	
Ympäristöpalvelut	14,6	18,3	13,4	16,7	58,0	18,6	52,1	16,8
Teollisuuspalvelut	4,3	16,6	4,6	18,3	19,1	19,3	17,5	18,2
Kiinteistöpalvelut Suomi	1,8	3,0	3,0	4,5	9,4	3,8	17,2	6,4
Kiinteistöpalvelut Ruotsi	2,3	6,3	2,2	6,1	9,4	7,1	6,8	5,1
Konsernihallinto ja muut *)	-0,5		-0,9		3,6		-3,5	
Yhteensä	22,4	11,3	22,4	10,8	99,4	12,7	90,1	11,2

MUUT SEGMENTTITIEDOT

MEUR	12/2019	12/2018
Varat		
Ympäristöpalvelut	263,8	237,6
Teollisuuspalvelut	86,8	72,8
Kiinteistöpalvelut Suomi	82,5	94,3
Kiinteistöpalvelut Ruotsi	92,4	96,4
Konsernihallinto ja muut	7,1	0,6
Kohdistamattomat varat **)	51,1	59,6
L&T yhteensä	583,6	561,3
Velat		
Ympäristöpalvelut	68,4	67,6
Teollisuuspalvelut	33,3	29,9
Kiinteistöpalvelut Suomi	47,7	48,5
Kiinteistöpalvelut Ruotsi	16,0	17,7
Konsernihallinto ja muut	7,4	4,7
Kohdistamattomat velat **)	207,7	184,1
L&T yhteensä	380,6	352,4

MEUR	10-12/2019	10-12/2018	1-12/2019	1-12/2018
Investoinnit				
Ympäristöpalvelut	8,2	8,3	28,2	20,7
Teollisuuspalvelut	2,2	3,8	12,3	8,4
Kiinteistöpalvelut Suomi	2,3	3,8	4,7	7,6
Kiinteistöpalvelut Ruotsi	0,2	0,4	0,8	1,1
Konsernihallinto ja muut	0,1	0,0	0,2	0,0
L&T yhteensä	12,9	16,2	46,1	37,8
Poistot				
Ympäristöpalvelut	6,4	5,1	25,2	20,4
Teollisuuspalvelut	2,4	2,0	9,2	7,5
Kiinteistöpalvelut Suomi	3,1	3,0	13,5	12,0
Kiinteistöpalvelut Ruotsi	1,3	0,6	5,6	2,6
Konsernihallinto ja muut	0,3	0,0	1,0	0,0
L&T yhteensä	13,5	10,7	54,4	42,5

*) Erä Konsernihallinto ja muut sisältää tilikauden 2019 toisella kvartaalilla kirjatun L&T Korjausrakentaminen Oy:n myyntivoiton 7,0 miljoonaa euroa. Myynnin kokonaisvaikutus liikevoittoon tilikaudella 2019 oli 4,5 miljoonaa euroa.

**) Vertailukauden tasearvoja on oikaistu aikaisempia kausia koskevista virheistä johtuen. Oikaisuja ei ole kohdistettu segmenteille, sillä oikaisu on arvoltaan segmenttikohtaisesti epäolennainen. Asiasta on kerrottu tarkemmin laatimisperiaatteiden kappaleessa Aikaisempia kausia koskevien virheiden korjaus.

TULOSLASKELMA VUOSINELJÄNNEKSITTÄIN

MEUR	10-12/2019	7-9/2019	4-6/2019	1-3/2019	10-12/2018
Liikevaihto					
Ympäristöpalvelut	79,8	75,0	76,8	79,6	80,3
Teollisuuspalvelut	26,0	27,7	26,2	19,0	25,2
Kiinteistöpalvelut Suomi	59,4	59,0	61,3	69,5	66,4
Kiinteistöpalvelut Ruotsi	35,8	30,5	33,4	32,1	36,6
Toimialojen välinen liikevaihto	-2,0	-1,7	-1,6	-1,4	-2,1
Yhteensä	198,9	190,5	196,2	198,8	206,5
Liikevoitto					
Ympäristöpalvelut	8,2	11,2	8,8	4,6	8,3
Teollisuuspalvelut	1,9	4,4	3,3	0,3	2,6
Kiinteistöpalvelut Suomi	-1,3	2,8	-2,0	-3,5	0,0
Kiinteistöpalvelut Ruotsi	0,9	1,4	0,8	0,7	1,6
Konsernihallinto ja muut	-0,8	-1,2	5,9	-1,4	-0,9
Yhteensä	8,9	18,5	16,8	0,7	11,7
EBITDA					
Ympäristöpalvelut	14,6	17,6	15,0	10,8	13,4
Teollisuuspalvelut	4,3	6,6	5,6	2,6	4,6
Kiinteistöpalvelut Suomi	1,8	6,1	1,4	0,1	3,0
Kiinteistöpalvelut Ruotsi	2,3	2,7	2,2	2,2	2,2
Konsernihallinto ja muut	-0,5	-0,9	6,2	-1,2	-0,9
Yhteensä	22,4	32,1	30,5	14,4	22,4
Liikevoittoprosentti					
Ympäristöpalvelut	10,3	14,9	11,4	5,8	10,4
Teollisuuspalvelut	7,3	15,9	12,7	1,8	10,4
Kiinteistöpalvelut Suomi	-2,3	4,7	-3,2	-5,1	0,0
Kiinteistöpalvelut Ruotsi	2,6	4,5	2,4	2,1	4,3
Yhteensä	4,5	9,7	8,6	0,4	5,7
EBITDA prosentti					
Ympäristöpalvelut	18,3	23,4	19,6	13,5	16,7
Teollisuuspalvelut	16,6	23,9	21,5	13,5	18,3
Kiinteistöpalvelut Suomi	3,0	10,4	2,2	0,2	4,5
Kiinteistöpalvelut Ruotsi	6,3	8,9	6,7	6,7	6,1
Yhteensä	11,3	16,9	15,5	7,2	10,8
Rahoitustuotot ja -kulut, netto	-0,7	-0,9	-1,0	-0,4	-1,0
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Voitto ennen veroja	8,2	17,6	15,8	0,4	10,6

HANKITUT LIIKETOIMINNOT**L&T FM AB**

L&T FM AB:n hankinta saatiin päätökseen 31.8.2017. Vuoden 2018 ensimmäisellä vuosineljänneksellä kauppahintaa palautettiin 2,2 miljoonaa euroa, josta investointien rahavirtaan vaikuttaa 1,6 miljoonaa euroa. Tämä on rivillä Hankitut tytäryritykset ja liiketoiminnot vähennettynä hankintahetken rahavaroilla netotettuna vuoden 2018 liiketoiminnon hankinnan kanssa. Lisäksi vuoden 2018 kolmannella vuosineljänneksellä hankittujen tase-erien arvoa oikaistiin 34,5 miljoonalla Ruotsin kruunulla. Muutokset on esitetty käyttöomaisuudessa lisäyksenä. Tilinpäätöksessä 31.12.2018 esitetty IFRS:n mukainen hankintamenolaskelma on lopullinen.

Käypä arvo	
MEUR	1-12/2018
Aineettomat hyödykkeet	19,0
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	0,1
Sijoitukset	0,0
Saamiset	27,5
Rahavarat	0,8
Varat yhteensä	47,5
Muut velat	16,8
Laskennallinen verovelka	3,9
Velat yhteensä	20,7
Hankittu nettovarallisuus	26,8
Kokonaisvastike	63,4
Liikearvo	36,6
Vaikutus rahavirtaan	
Rahana maksettu vastike	-63,4
Hankitun yrityksen rahavarat	0,8
Maksamatta	-
Investointien rahavirta	-62,6

MUUT HANKITUT LIIKETOIMINNOT YHTEENLASKETTUNA

Käypä arvo yhteensä		
MEUR	1-12/2019	1-12/2018
Aineettomat hyödykkeet	0,4	0,2
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	0,2	0,1
Sijoitukset	0,0	-
Saamiset	0,1	-
Rahavarat	0,4	-
Varat yhteensä	1,0	0,2
Muut velat	0,1	-
Laskennallinen verovelka	0,1	-
Velat yhteensä	0,2	-
Hankittu nettovarallisuus	0,9	0,2
Kokonaisvastike	1,0	0,4
Liikearvo	0,1	0,2
Vaikutus rahavirtaan		
Rahana maksettu vastike	-1,0	-0,4
Maksamatta	0,2	0,1
Hankitun yrityksen rahavarat	0,4	-
Investointien rahavirta	-0,4	-0,3

MYYDYT LIKETOIMINNOT

Yhtiö myi 30.4.2019 L&T Korjausrakentaminen Oy:n koko osakekannan Recover Nordic Groupille.
Velaton kauppahinta oli 13,9 miljoonaa euroa ja siitä syntyi konserniin myyntivoittoa 7,0 miljoonaa euroa. Myyntivoitto on esitetty liiketoiminnan muissa tuotoissa.

Kiinteistöpalveluihin kuuluvan L&T Korjausrakentaminen Oy:n vuoden 2018 liikevaihto oli 35,0 miljoonaa euroa ja liikevoitto 0,7 miljoonaa euroa.

Vertailukaudella konsernilla ei ollut myytyjä liiketoimintoja.

MEUR	1-12/2019
Aineelliset ja aineettomat käyttöomaisuushyödykkeet	1,4
Myyntisaamiset ja muut saamiset	7,7
Rahavarat	1,7
Osto- ja muut velat	-6,0
Nettovarat	4,8
Vaikutus rahavirtaan	
Rahana saatu vastike	13,9
Myyntiin kulut	-0,4
Myydyn yrityksen rahavarat	-1,7
Investointien rahavirta	11,8

AINEETTOMIEN HYÖDYKKEIDEN MUUTOKSET

MEUR	1-12/2019	1-12/2018
Kirjanpitoarvo kauden alussa	193,5	196,2
Hankitut liiketoiminnat	0,5	3,1
Muut investoinnit	3,5	5,3
Vähennykset	-0,1	0,0
Poistot ja arvonalentumiset	-9,4	-8,6
Siirrot erien välillä	0,0	0,1
Kurssierot	0,0	-2,5
Kirjanpitoarvo kauden lopussa	188,0	193,5

Aineettomien hyödykkeiden hankitut liiketoiminnat vertailuvuoden aikana aiheutuu L&T FM AB:n hankintamenolaskelman oikaisusta ja Kymen Talopalvelu Oy:n liiketoiminnan hankinnasta.

AINEELLISTEN KÄYTTÖMAISUUSHYÖDYKKEIDEN MUUTOKSET

MEUR	1-12/2019	1-12/2018
Kirjanpitoarvo kauden alussa	155,2	159,0
IFRS 16 siirtymän vaikutus avaavaan taseeseen	53,8	-
Hankitut liiketoiminnat	0,2	0,1
Muut investoinnit	44,2	32,2
Vähennykset	-1,9	-1,5
Poistot ja arvonalentumiset	-45,1	-33,9
Siirrot erien välillä	0,0	-0,1
Kurssierot	0,3	-0,6
Kirjanpitoarvo kauden lopussa	206,7	155,2

IFRS 16 standardin voimaantulon myötä käyttöleasing- ja muut vuokravastuut sisältyvät jatkossa taseen korollisiin nettovelkoihin kasvattaen niitä 53,8 miljoonaa euroa. Taseen ulkopuoliset käyttöleasing- ja muut vuokravastuut olivat vuoden 2018 lopussa 39,0 miljoonaa euroa.

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden kirjanpitoarvo sisältää IFRS 16 -eriä katsauskauden lopussa 77,2 miljoonaa euroa ja niihin kohdistuvat poistot ovat 16,4 miljoonaa euroa.

INVESTOINTISITOUMUKSET

MEUR	12/2019	12/2018
Aineettomien hyödykkeiden ostositoumukset	2,2	0,2
Aineellisten hyödykkeiden ostositoumukset	7,5	8,9
Yhteensä	9,7	9,1

VAIHTOEHTOISTEN TUNNUSLUKUJEN TÄSMÄYTYS**EVA-TULOKSEN TÄSMÄYTYS LIIKEVOITTOON**

MEUR	1-12/2019	1-12/2018
Liikevoitto	45,0	47,6
Sijoitettu pääoma (rullava 12 kk vuosineljännesten keskiarvo)	384,6	354,3
Sijoitetulle pääomalle laskettu kustannus	-25,2	-23,4
EVA	19,8	24,2

RAHOITUSVARAT JA -VELAT ARVOSTUSRYHMITTÄIN

MEUR	31.12.2019	Jaksotettuun hankinta- menoon	Suojaus- laskennan alaiset johdannaiset	Tase-erien kirjanpitoarvot	Käyvän arvon hierarkiataso
Pitkäaikaiset rahoitusvarat					
		-		-	2
		1,4		1,4	
Lyhytaikaiset rahoitusvarat					
		106,8		106,8	
		0,0		0,0	
			0,0	0,0	
		41,8		41,8	
		150,0	0,0	150,0	
Pitkäaikaiset rahoitusvelat					
		99,6		99,6	2
		62,0		62,0	
Lyhytaikaiset rahoitusvelat					
		0,0		0,0	
		15,8		15,8	
		80,7		80,7	
			0,9	0,9	2
		258,2	0,9	259,0	

IFRS 16 -käyttöönnoton myötä taseen rahoitusleasingvelka on muuttunut vuokrasopimusvelaksi.

MEUR	31.12.2018	Jaksotettuun hankinta- menoon	Suojaus- laskennan alaiset johdannaiset	Tase-erien kirjanpitoarvot	Käyvän arvon hierarkiataso
Pitkäaikaiset rahoitusvarat					
		0,1		0,1	2
		1,9		1,9	
Lyhytaikaiset rahoitusvarat					
		119,8		119,8	
		0,2		0,2	
			0,0	0,0	
		54,3		54,3	
		176,3	0,0	176,3	
Pitkäaikaiset rahoitusvelat					
		124,5		124,5	2
		20,3		20,3	
Lyhytaikaiset rahoitusvelat					
		3,9		3,9	
		3,5		3,5	
		87,0		87,0	
			0,5	0,5	2
		239,2	0,5	239,7	

Tase-erien käyvät arvot eivät eroa merkittävästi tase-erien kirjanpitoarvoista.

VASTUUSITOUUMUKSET

MEUR	12/2019	12/2018
Omista sitoumuksista annetut vakuudet		
Kiinnitykset maanvuokraoikeuteen	0,1	0,1
Muut vakuudet	0,1	0,1
Ympäristölupien edellyttämät pankkitakaukset	11,1	10,3

Muut vakuudet ovat vakuustalletuksia.

Johdannaissopimuksista johtuvat vastuut**Koronvaihtosopimukset**

MEUR	12/2019	12/2018
Koronvaihtosopimusten nimellisarvot		
Erääntyy 1 vuoden kuluessa	-	0,9
Erääntyy 1-5 vuoden kuluessa	30,0	-
Erääntyy yli 5 vuoden kuluttua	-	30,0
Yhteensä	30,0	30,9
Käypä arvo	-1,0	-0,6

Koronvaihtosopimukset, jotka on tehty vaihtuvakorkoisiin lainoihin liittyvien rahavirtojen suojausiksi ja joihin on sovellettu IFRS 9:n mukaista suojauslaskentaa. Suojaukset ovat olleet tehokkaita ja niiden käyvän arvon muutokset on esitetty kauden laajassa tuloslaskelmassa. Koronvaihtosopimusten käyvät arvot perustuvat tilinpäätöspäivän

Hyödykejohdannaiset

MEUR	12/2019	12/2018
Diesel-swapsopimusten nimellisarvot		
Erääntyy 1 vuoden kuluessa	1,3	1,6
Erääntyy 1–5 vuoden kuluessa	-	-
Yhteensä	1,3	1,6
Käypä arvo	0,0	0,0

Hyödykejohdannaiset on tehty tulevien diesel-ostojen suojaamiseksi. Sopimukseen sovelletaan IFRS 9:n mukaista suojauslaskentaa ja käyvän arvon muutos kirjataan tehokkaalta osaltaan oman pääoman suojausrahastoon. Hyödykejohdannaisien käyvät arvot ja nimellisarvot eivät poikkea merkittävästi toisistaan. Yhtiö on lopettanut diesel hyödykejohdannaisien ostamisen tilikauden 2019 aikana.

TUNNUSLUKUJEN LASKENTAPERUSTEET

Osakekohtainen tulos:

emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva tilikauden voitto / osakkeiden laimentamaton lukumäärä keskimäärin

Laimennettu osakekohtainen tulos:

emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva tilikauden voitto / osakkeiden laimennettu lukumäärä keskimäärin

Liiketoiminnan rahavirta / osake:

liiketoiminnan nettorahavirta rahoituslaskelmasta / osakkeiden laimentamaton lukumäärä keskimäärin

EVA:

liikevoitto - sijoitetulle pääomalle (vuosineljännesten keskiarvo) laskettu kustannus WACC 2019: 6,55 % ja 2018: 6,60 %

EBITDA: liikevoitto + poistot + arvonalentumiset

Oma pääoma / osake:

emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva oma pääoma / osakkeiden laimentamaton lukumäärä tilinpäätöspäivänä

Oman pääoman tuotto, %:

(tilikauden voitto / oma pääoma (tilikauden alun ja tilikauden lopun keskiarvo)) x 100

Sijoitettu pääoma: oma pääoma + korolliset rahoitusvelat

Sijoitetun pääoman tuotto, %:

(voitto/tappio ennen veroja + rahoituskulut) / Oma pääoma + korolliset rahoitusvelat (tilikauden alun ja tilikauden lopun keskiarvo) x 100

Omavaraisuusaste, %:

oma pääoma / (taseen loppusumma - saadut ennakot) x 100

Nettovelkaantumisaste, %:

korolliset nettovelat / oma pääoma x 100

Korolliset nettovelat:

korollinen vieras pääoma - likvidit varat

Helsinki 29.1.2020

LASSILA & TIKANOJA OYJ

Hallitus

Eero Hautaniemi

toimitusjohtaja

Lisätietoja:

toimitusjohtaja Eero Hautaniemi, puh. 010 636 2810

talousjohtaja Valtteri Palin, puh. 040 734 7749

Lassila & Tikanoja on palveluyritys, joka tekee kiertotaloudesta totta. Yhdessä asiakkaidemme kanssa pidämme materiaalit ja kiinteistöt mahdollisimman pitkään tuottavassa käytössä sekä tehostamme raaka-aineiden ja energian käyttöä. Näin toimien luomme enemmän arvoa kiertotaloudella sekä asiakkaillemme, henkilöstöllemme että yhteiskunnalle laajemmin. Kun onnistumme tässä, myös omistajillemme tuotettu arvo kasvaa. Tavoitteenamme on jatkuvasti kasvattaa toimintamme hiilikädenjälkeä eli positiivista ilmastovaikutusta. Sosiaalista vastuuta kannamme muun muassa huolehtimalla oman henkilöstön työkyvystä sekä tarjoamalla töitä myös niille, joiden on vaikea työllistyä. L&T toimii Suomessa, Ruotsissa ja Venäjällä. Yhtiön liikevaihto vuonna 2019 oli 784,3 miljoonaa euroa ja yhtiö työllistää 8 200 henkilöä. L&T on listattu Nasdaq Helsingissä.

Jakelu:

Nasdaq Helsinki Oy

Keskeiset tiedotusvälineet

www.lt.fi